

	ПРОФІЛАКТИКА ДЕСТРУКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ (блок вибірових дисциплін)
	Обсяг: 16 кредитів ЄКТС (4 дисципліни по 4 кредити ЄКТС)
	Протягом скількох семестрів викладається: двох
	Дні, Час, Місце: згідно розкладу Мова викладання: українська

Опис блоку дисциплін

Блок дисциплін розроблений для здобувачів вищої освіти, які хочуть підвищити свою професійну компетентність щодо здійснення профілактичної роботи з різними групами населення, в першу чергу, з дітьми та молоддю. За нинішніх умов розвитку України важливим завданням стає відпрацювання нової моделі соціальної профілактики деструктивної поведінки особистості на засадах комплексного підходу. Він передбачає взаємодію працівників соціальної сфери, органів внутрішніх справ, місцевого самоврядування територіальних громад, державних і громадських організацій для запровадження на партнерській основі системи роботи, спрямованої на соціалізацію дітей та молоді, забезпечення їх потреб, використання у практиці роботи інтерактивних методів і форм організації. Таким чином, основна увага буде приділятися основним видам деструктивної поведінки, особливостям, індикаторам, факторам впливу на формування такої поведінки, наслідкам для дитини та її оточення, практичним навичкам щодо попередження такої поведінки.

Цілісне бачення проблематики залежності сучасних дітей покликаний забезпечити курс **«Профілактика залежностей»**. По закінченні курсу студенти/ки зможуть продемонструвати такі компетентності: здатність оцінювати соціальні проблеми адиктивно залежної сім'ї, потреби, особливості та ресурси її членів; здатність впливати на соціальну ситуацію розвитку дітей, які виховуються в адиктивно залежній родині; здатність надавати допомогу та підтримку членам адиктивно залежної родини засобами індивідуальної та групової роботи з ними; здатність організувати роботу груп самопомогі для членів адиктивно залежної родини та ін.

Явище булінгу у взаємовідносинах групи та особистості (шкільному середовищі, групі ровесників) розглядається у курсі **«Профілактика булінгу»**, метою якого є навчити педагогів розпізнавати ситуації булінгу (цькування) та вчасно і правильно реагувати на його прояви в освітньому середовищі.

Однією із актуальних соціальних проблем сім'ї, на жаль, залишається проблема насилля та жорстокого ставлення до дітей. Під час вивчення курсу **«Попередження насильства і жорстокого поводження з дітьми»** основна увага буде приділена засвоєнню здобувачами теоретичних знань та практичних умінь розпізнавати чинники виникнення насильства у сім'ї та жорстокого поводження з дітьми, його індикатори, психологічних на соціальних характеристик жертви та агресора, здійснення профілактики, виявлення і подолання випадків насильства в сім'ї та жорстокого поводження з дітьми. Матеріал курсу ґрунтується на сучасних положеннях теорії та практики попередження сімейного насилля, чинних українських та міжнародних

нормативно-правових документах.

Підвищити рівень готовності до здійснення профілактики деструктивної поведінки дітей покликаний курс **«Профілактика ризикованої поведінки»**, яка через вплив несприятливих умов соціалізації (насилля, жорстоке поводження з дітьми, беззмістовне дозвілля, медіанасильство та ін.) набуває все більшого прояву, особливо серед підлітків. Потреба самовираження і самоствердження у своїх здібностях, уміlostях та інакшості сприяє потраплянню підлітків і молоді у складні життєві ситуації, інколи спричиняє важкі наслідки для їхнього здоров'я та благополуччя, а також їхніх близьких (фізичні і психічні травми та захворювання, конфлікти із законом, конфлікти у взаємодії з оточенням та ін.). Тому дуже важливо попередити таку поведінку, зокрема як у межах роботи з дітьми, так і з їхніми батьками та з педагогами, що за своїм професійним призначенням знаходиться у сфері компетенції соціальних педагогів/соціальних працівників.

Мета навчання

Після успішного закінчення курсу студенти будуть здатні:

- системно бачити причини деструктивної поведінки як соціально-педагогічного явища в цілому, так і її окремих видів (насилльство, булінг, залежність, суїцид, паркур, руфінг та ін.);
- визначати сутність, особливості, індикатори, фактори впливу на формування деструктивної поведінки, наслідки для дитини та її оточення;
- налагоджувати співпрацю з батьками, педагогами, підлітками, молоддю, фахівцями соціальних інститутів і служб з питань профілактики деструктивної поведінки;
- реалізувати комплексну систему профілактичної роботи при проявах деструктивної поведінки;
- здійснювати пошук інформації з різних джерел щодо ролі інформаційних технологій, засобів масової інформації у формуванні деструктивної поведінки;
- застосовувати різні стратегії запобігання та протидії ризикованій поведінці дітей;
- застосовувати сучасні методи і форми профілактичної роботи з дітьми;
- здійснювати профілактичну діяльність щодо всіх видів деструктивної поведінки дітей та молоді;
- надавати допомогу та підтримку дітям засобами індивідуальної та групової роботи з ними;
- дотримуватися етичних принципів та стандартів у соціальній роботі.

Програмні результати навчання

У результаті навчання здобувачі досягнуть таких результатів:

- здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел про багатоаспектні характеристики проблеми деструктивної поведінки і її профілактики;
- визначати ключові аспекти профілактики деструктивної поведінки, напрями, зміст профілактичної роботи, шляхи попередження і подолання; умови і шляхи педагогічної взаємодії з іншими соціальними інститутами та фахівцями;
- здатність реалізувати технологію соціального супроводу сімей з дітьми, що потрапили у складні життєві обставини та сімей, що знаходяться в зоні ризику;
- здатність до аналізу та вирішення проблемних ситуацій, пов'язаних із порушенням прав особистості, насиллям, жорстоким ставленням до дитини;
- здатність до оцінки потреб вразливих сімей, у тому числі, які опинилися в складних життєвих обставинах;
- здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів;

- здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

Форми і методи навчання

Курси будуть викладені у формі лекцій та практичних занять, організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах. Викладачі використовуватимуть проблемні та інтерактивні методи навчання, консультації. Навчання відбуватиметься на платформі УНІКОМ та з використанням застосунків Google, тому здобувачам вищої освіти потрібно мати обліковий запис у навчальному середовищі УНІКОМ та Google.

Організація навчання

№	Назва навчальної дисципліни	Семестр	Кредити ЄКТС	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота
1	Профілактика залежностей	осінній	4	120	20	20	0	80
2	Профілактика булінгу	осінній	4	120	20	20	0	80
3	Попередження насильства і жорстокого поводження з дітьми	весняний	4	120	20	20	0	80
4	Профілактика ризикованої поведінки	весняний	4	120	20	20	0	80

Політика курсів

- **Відвідування та / або участь:** відвідування занять є важливим компонентом вивчення даної навчальної дисципліни, буде здійснюватися реєстрація, вхідне та вихідне анкетування. У зв'язку зі складними обставинами, що унеможливають відвідування, воно може бути замінено виконанням письмових завдань до кожної теми.
- **Дед-лайни:** письмові роботи мають бути здані у дати, визначені спільно зі студентами на початку вивчення дисципліни. Після цієї дати письмові роботи не приймаються.
- **Переоцінка:** переоцінка письмових робіт студентів можлива за умови письмової заяви на ім'я завідувача кафедри, поданої протягом тижня після оголошення оцінок. Отримавши заяву, завідувач кафедри створює комісію, яка протягом тижня аналізує роботу студента та здійснює її переоцінку (або підтверджує оцінку, виставлену викладачем).
- **Перескладання:** письмові роботи студентів подаються на оцінювання один раз без можливості перескладання.
- **Академічна доброчесність та плагіат:** У ході вивчення навчальної дисципліни студент/ка мають дотримуватись положень, викладених у статті 42 Закону України «Про освіту», Наказу ректора університету від 30.05.2019 р. №126 «Про процедуру впровадження антиплагіатної системи».
- **Поведінка в аудиторії** має відповідати морально-етичним вимогам щодо поведінки студентів у закладі вищої освіти. Мобільні пристрої на заняттях використовуються тільки з дозволу викладача з освітньою метою.